

Синхронний порівняльний аналіз дій водіїв

Водій О.Зайцева	Водій Г.Дронов
Порівняльний підсумок	
За 4,14...7,14 сек до зіткнення (83...143 метра до зіткнення на швидкості 72 км/год) при <u>миготливому зеленому</u> для водія О.Зайцевої та при <u>червоному</u> для водія Г.Дронова	
<u>Право руху на миготливий зелений сигнал світлофора без обмежень</u> за п.8.7.3.В ПДР Сигнали світлофора мають такі значення: <u>зелений миготливий дозволяє рух</u> , але інформує про те, що незабаром буде ввімкнено сигнал, який забороняє рух.	<u>ОБОВ'ЯЗОК стояти на червоний сигнал світлофора</u> за п.8.7.3.Е ПДР Сигнали світлофора мають такі значення: <u>червоний сигнал, ... забороняє рух</u> .
<u>Безпека руху забезпечується фактичною нерухомістю</u> автомобіля Фольксваген Туарег під керуванням водія Г.Дронова (автомобіль не виїжджає на перетин проїзних частин) на <u>червоний сигнал світлофора</u> .	
За 1,14...4,14 сек до зіткнення (21...83 метра до зіткнення на швидкості 72 км/год) при <u>жовтому</u> для водія О.Зайцевої та при <u>червоному+жовтому</u> для водія Г.Дронова	
<u>Право руху на жовтий сигнал світлофора за дозволом спеціального п.8.11 ПДР Водіям, які в разі ввімкнення жовтого сигналу ... не можуть зупинити транспортний засіб у місці, передбаченому пунктом 8.10 цих Правил, не вдаючись до екстреного гальмування, дозволяється рухатися далі за умови забезпечення безпеки дорожнього руху</u> , який <u>перекриває загальний п.8.7.3.Е ПДР Сигнали світлофора мають такі значення: жовтий забороняє рух і попереджає про наступну зміну сигналів</u> .	<u>ОБОВ'ЯЗОК стояти на червоний+жовтий сигнал світлофора за п.8.7.3.Є ПДР Сигнали світлофора мають такі значення: поєднання червоного і жовтого сигналів забороняє рух і інформує про наступне вмикання зеленого сигналу</u> .
<u>Момент прийняття рішення</u> водієм О.Зайцевою <u>рухатися далі - початок жовтого за п.8.11 ПДР Водіям, які в разі ввімкнення жовтого сигналу ...</u> Водій О.Зайцева <u>продовжує виконувати своє рішення рухатися далі</u> (тиснути на педаль газу) із перетином перехрестя <u>незалежно від сигналу світлофора</u> по тому ж <u>дозволяючому спеціальному п.8.11 ПДР, який не обмежує рух далі сигналом світлофора</u> .	
<u>Безпека руху забезпечується заборобою руху</u> автомобіля Фольксваген Туарег під керуванням водія Г.Дронова <u>на червоний+жовтий сигнал світлофора</u> , але водій Г.Дронов <u>порушив обов'язок п.8.7.3.Є ПДР, що призвело до зіткнення</u> .	
За 0...1,14 сек до зіткнення (0...21 метр до зіткнення на швидкості 72 км/год) при <u>червоному</u> для водія О.Зайцевої та при <u>зеленому</u> для водія Г.Дронова	

Право руху на червоний сигнал світлофору по дозволу спеціального п.8.11 ПДР Водіям, які в разі ввімкнення жовтого сигналу ... не можуть зупинити транспортний засіб у місці, передбаченому пунктом 8.10 цих Правил, не вдаючись до екстреного гальмування, дозволяється рухатися далі за умови забезпечення безпеки дорожнього руху, який перекриває загальний п.8.7.3.Г ПДР Сигнали світлофора мають такі значення: червоний сигнал, ... забороняє рух.

ОБОВ'ЯЗОК пропустити Лексус під керуванням водія О.Зайцевої, не зважаючи на право рухатися на зелений сигнал світлофора за п.8.7.3.А ПДР Сигнали світлофора мають такі значення: зелений дозволяє рух, за вимогою п.16.5 ПДР У разі ... ввімкнення сигналу світлофора, що дозволяє рух, водій зобов'язаний дати дорогу транспортним засобам, що завершують рух через перехрестя в місці перед краєм перехрещення проїзних частин за вимогою п.16.3 ПДР У разі необхідності надання переваги в русі транспортним засобам, які рухаються по перехрещуваній дорозі, водій повинен зупинити транспортний засіб перед дорожньою розміткою 1.12 (стоп-лінією) або 1.13, світлофором так, щоб бачити його сигнали, а якщо вони відсутні - перед краєм перехрещуваної проїзної частини ...

Водій О.Зайцева продовжує виконувати своє рішення рухатися далі (тиснути на педаль газу) із перетином перехрестя незалежно від сигналу світлофора по тому ж дозволяючому спеціальному п.8.11 ПДР

При цьому обов'язок водія Г.Дронова пропускати на свій зелений весь транспорт, який рухається далі за дозволом п.8.11 ПДР та який завершує проїзд перехрестя, забезпечує безпеку дорожнього руху, тобто підстав для гальмування у водія О.Зайцевої не виникає.

Обов'язок водія О.Зайцевої перестати тиснути на педаль газу і почати гальмувати за п.12.3 ПДР У разі виникнення небезпеки для руху або перешкоди, яку водій об'єктивно спроможний виявити, він повинен негайно вжити заходів для зменшення швидкості аж до зупинки транспортного засобу або безпечного для інших учасників руху об'їзду перешкоди виникає саме коли вона змогла об'єктивно виявити, що водій Г.Дронов її не пропускає на перехресті, порушивши п.п.16.5 і 16.3 ПДР, що призвело до зіткнення.

З іншого боку у водія Г.Дронова наявний обов'язок гальмувати за п.12.3 ПДР у виконання обов'язку п.16.5 ПДР як реагування на автомобіль Лексус, який завершує проїзд перехрестя за дозволом п.8.11 ПДР, але водій Г.Дронов порушив обов'язок п.12.3 ПДР, що призвело до зіткнення.

Безпека руху забезпечується обов'язком водія Г.Дронова на свій зелений сигнал світлофора дати дорогу транспортним засобам, що завершують рух через перехрестя за безпековим правилом п.16.5, зупинившись у місці, визначеному п.16.3 ПДР (у випадку перетину із порушенням лінії основного світлофора водій Г. Дронов мав зупинитись перед межею перетину проїзних частин перехрестя), але водій Г.Дронов порушив обов'язок п.п.16.5 та 16.3 ПДР, що призвело до зіткнення.

Безпека руху забезпечується обов'язком водія Г.Дронова на свій зелений сигнал світлофора застосувати екстрене гальмування при виникненні небезпеки для руху за положенням п.12.3 ПДР, оскільки мав технічну можливість зменшити швидкість свого автомобіля Фольксваген Туарег для безпечного пропуску перед собою автомобіля Ле-

кесус, який завершував проїзд перехрестя за п.8.11 ПДР, але водій Г.Дронов порушив обов'язок п.12.3 ПДР, що призвело до зіткнення.

Причино наслідковий зв'язок між порушенням ПДР та зіткненням

Захисник, застосовуючи експертну методику та виправивши помилки у розрахунках експертизи встановлює, що з робочим гальмуванням 3,45 м/сек² та реакцією водія 1 секунда з моменту увімкнення жовтого сигналу світлофора неможливо зупинитись на стоп-лінії на будь-якій швидкості руху Лексусу.

Виїзд за стоп-лінію складає

- на дозволеній швидкості 60 км/год 7,9 метра;
- на швидкості 70 км/год 13,6 метра;
- на швидкості 75 км/год 17 метрів (на межі перетину проїзних частин);
- на швидкості 82 км/год 23,5 метра (у місці зіткнення).

Оскільки відсутня технічна можливість зупинити автомобіль Лексус з робочим гальмуванням на стоп-лінії з моменту увімкнення жовтого сигналу світлофора на будь-якій швидкості, визначення експертами винності підсудної О. Зайцевої в частині порушення п.8.10 ПДР є хибним по суті.

Відсутність технічної можливості зупинитись з робочим гальмуванням на стоп-лінії з моменту увімкнення жовтого сигналу світлофора за положенням п.8.10 ПДР, з урахування обмеження п.12.9.Г ПДР Водієві забороняється: різко гальмувати (крім випадків, коли без цього неможливо запобігти дорожньо-транспортній пригоді), за відсутності у момент увімкнення жовтого сигналу світлофора небезпеки для руху, якій потрібно запобігати, визначає право водія О.Зайцевої скористатись дозволом спеціального п.8.11 ПДР Водіям, які в разі ввімкнення жовтого сигналу ... не можуть зупинити транспортний засіб у місці, передбаченому пунктом 8.10 цих Правил, не вдаючись до екстреного гальмування, дозволяється рухатися далі за умови забезпечення безпеки дорожнього руху.

Наявний причинно-наслідковий зв'язок між порушенням водієм Г.Дроновим п.8.10 ПДР У разі подання світлофором ... сигналу, що забороняє рух, водії повинні зупинитися перед дорожньою розміткою 1.12 (стоп-лінія), ..., якщо їх немає - ..., перед світлофором, ... та зіткненням: зіткнення було б неможливим, якщо водій Г.Дронов належно виконав п.8.10 ПДР, належно зупинився на лінії основного світлофора "А-А" (на затертій стоп-лінії) та почав рух з цього місця при незмінних інших своїх порушеннях ПДР навіть на забороняючий рух червоний+жовтий сигнал світлофора, тобто за таких умов Фольксваген Туарег не зміг наздогнати автомобіль Лексус на перехресті для здійснення зіткнення.

Наявний причинно-наслідковий зв'язок між порушенням водієм Г.Дроновим п.8.7.3.Е ПДР Сигнали світлофора мають такі значення: червоний сигнал, ... забороняє рух та зіткненням: зіткнення було б неможливим, якщо водій Г.Дронов належно виконав п.8.7.3.Е ПДР, належно зупинився на забороняючий рух червоний сигнал світлофору, почав рух з лінії основного світлофора "А-А" (з затертої стоп-лінії) на дозволяючий рух зелений сигнал світлофора при незмінних інших своїх порушеннях ПДР, тобто за таких умов Фольксваген Туарег не зміг наздогнати автомобіль Лексус на перехресті для здійснення зіткнення

Наявний причинно-наслідковий зв'язок між порушенням водієм Г.Дроновим п.8.7.3.Є ПДР Сигнали світлофора мають такі значення: поєднання червоного і жовтого сигналів забороняє рух і інформує про наступне вмикання зеленого сигналу та зіткненням: зіткнення було б неможливим, якщо водій Г.Дронов належно виконав п.8.7.3.Є ПДР та належно почав рух по перехрестю на дозволяючий зелений сигнал світлофора за п.8.7.3.А ПДР Сиг-

Оскільки безпека руху забезпечується обов'язком водія Г.Дронова за п.п.16.5 та 8.7.3.Є ПДР та не залежить від дій водія О.Зайцевої, вона має підстави керуватись п.1.4 ПДР *Кожний учасник дорожнього руху має право розраховувати на те, що й інші учасники виконують ці Правила*, тобто що водій Г.Дронов належно виконає свої обов'язки по забезпеченню безпеки руху через перехрестя.

Наявність у водія О.Зайцевої права рухатись далі через перехрестя за дозволом спеціального п.8.11 ПДР доводить, що визначення експертами винності підсудної О.Зайцевої в частині порушення п.8.11 ПДР є хибним по суті.

Оскільки умовою дозволу спеціального п.8.11 ПДР ... дозволяється рухатися далі за умови забезпечення безпеки дорожнього руху є тільки одна умова забезпечення безпеки дорожнього руху та відсутні обмеження стосовно сигналів світлофора при русі далі за стоп-лінію для подальшого завершення проїзду через перехрестя, тому спеціальний п.8.11 ПДР перекриває обмеження загального п.8.7.3.Е ПДР *Сигнали світлофора мають такі значення: жовтий забороняє рух і попереджає про наступну зміну сигналів та загального п.8.7.3.Г ПДР* *Сигнали світлофора мають такі значення: червоний сигнал, ... забороняє рух*, наслідком чого є право водія О.Зайцевої продовжити рух через стоп-лінію та завершити проїзд перехрестя незалежно від сигналу світлофора за єдиної умови забезпечення безпеки дорожнього руху, яка забезпечується обов'язком водія Г.Дронова залишатись нерухомим за 8.7.3.Є ПДР на його червоний+жовтий сигнал світлофора та забезпечується зобов'язанням дати дорогу транспортним засобам, що завершують рух через перехрестя за п.16.5 ПДР на його зелений сигнал світлофора.

Оскільки під час дії спеціального п.8.11 ПДР припиняється дія заборони загальних п.п.8.7.3.Е та 8.7.3.Г ПДР, визначення експертами винності підсудної О.Зайцевої в частині порушення п.п.8.7.3.Е та 8.7.3.Г

нали світлофора мають такі значення: ... зелений дозволяє рух із місця зупинки при незмінних інших своїх порушеннях ПДР, тобто за таких умов Фольксваген Туарег не зміг наздогнати автомобіль Лексус на перехресті для здійснення зіткнення.

Наявний причинно-наслідковий зв'язок між порушенням водієм Г.Дроновим п.2.3.Б ПДР *Для забезпечення безпеки дорожнього руху водій зобов'язаний: бути уважним, стежити за дорожньою обстановкою, відповідно реагувати на її зміну, ... і не відволікатися від керування цим засобом у дорозі та зіткненням: зіткнення було б неможливим*, якщо водій Г.Дронов належно виконав п.2.3.Б ПДР, належно контролював дорожню обстановку, заздалегідь належно реагував на автомобіль Лексус, що наближався праворуч, за ознакою виникнення небезпеки для руху "... у тому числі появи рухомого об'єкта, який наближається до смуги руху транспортного засобу чи перетинає її", належно застосовував обмеження та/або припинення прискорення та застосовував гальмування за п.12.3 ПДР, безпечно пропустивши автомобіль Лексус через перехрестя перед собою при незмінних інших своїх порушеннях ПДР.

Наявний причинно-наслідковий зв'язок між порушенням водієм Г.Дроновим п.10.1 ПДР *Перед початком руху, ... водій повинен переконатися, що це буде безпечним і не створить перешкод або небезпеки іншим учасникам руху та зіткненням: зіткнення було б неможливим*, якщо водій Г.Дронов належно виконав п.10.1 ПДР, належно переконався, що початок його руху буде безпечним і не створить небезпеки іншим учасникам руху, включаючи водія О.Зайцеву, та почав рух тільки після того, як безпечно пропустив автомобіль Лексус через перехрестя перед собою при незмінних інших своїх порушеннях ПДР.

Наявний причинно-наслідковий зв'язок між порушенням водієм Г.Дроновим п.16.5 *У разі ... ввімкнення сигналу світ-*

ПДР є хибним по суті.

Відсутність **підстав для визначення порушення** водієм О.Зайцевою у своїх водійських діях **п.п.8.7.3.Е, 8.7.3.Г, 8.10 та 8.11 ПДР** визначає **відсутність причино-наслідкового їх із зіткненням**, оскільки відсутнє порушення ПДР.

Захисником розрахунково, після виправлення помилок у експертизі, встановлено, що **з робочим гальмування зупинитись на стоп-лінії з дозволеної швидкості 60 км/год неможливо**, що стає підставою для **отримання** водієм О.Зайцевою **права рухатись далі через перехрестя на жовтий** та надалі **червоний сигнали світлофору за дозволом спеціального п.8.11 ПДР**

Захисником розрахунково встановлено, що для **екстреного гальмування з дозволеної швидкості 60 км/год з уповільненням 6,9 м/сек² потрібно 3,4 секунди та 35,5 метрів зупиночного шляху**, тобто для зупинки автомобіля Лексус на перехресті перед правим боком автомобіля Фольксваген Туарег для його **безпечного пропуску перед Лексусом** (зупинитись на відстані $23,5 - 4 = 19,5$ метрів від стоп-лінії) водій О.Зайцева мала **об'єктивно виявити виникнення небезпеки для руху від дій** водія Г.Дронова у момент, коли **автомобіль Лексус знаходився за 16 метрів до стоп-ліній**, а **автомобіль Фольксваген Туарег тільки почав рух на свої перші 0,42 секунди руху**, проїхавши менше півметра від місця початку руху. Є безсумнівно очевидним, що **у цей момент автомобіль Фольксваген Туарег не становив загрози для руху водія О.Зайцевої далі через перехрестя за дозволом п.8.11 ПДР та підстав для застосування екстреного гальмування** автомобіля Лексус за обов'язком **п.12.3 ПДР** ще не **виникало**. При більш **пізнішому виявленні небезпеки для руху від автомобіля Фольксваген Туарег зупинка з екстреним гальмуванням стає вже неможливим, зіткнення стає невідворотним** та у **наслідок зіткнення** один або обидва автомобіля **викидає на тротуар на пішоходів** з більшими або меншими трагі-

лофора, що дозволяє рух, водій зобов'язаний дати дорогу транспортним засобам, що завершують рух через перехрестя і п.16.3 ПДР У разі необхідності надання переваги в русі транспортним засобам, які рухаються по перехрещуваній дорозі, водій повинен зупинити транспортний засіб перед дорожньою розміткою 1.12 (**стоп-лінією**), **світлофором** так, щоб бачити його сигнали, а якщо вони відсутні - **перед краєм перехрещуваної проїзної частини** ... та зіткненням: **зіткнення було б неможливим**, якщо водій Г.Дронов **належно виконав п.п.16.5 і 16.3 ПДР, належно дав дорогу транспортним засобам, що завершують рух через перехрестя**, включаючи автомобіль Лексус під керуванням водія О.Зайцевої, та **почав свій рух** на дозволяючий зелений сигнал світлофора **тільки після того**, як автомобіль Лексус **безпечно завершить проїзд через перехрестя** на підставі дозволу п.8.11 ПДР при незмінних інших своїх порушеннях ПДР.

Наявний причино-наслідковий зв'язок між порушенням водієм Г.Дроновим п.12.3 ПДР У разі виникнення небезпеки для руху або перешкоди, яку водій об'єктивно спроможний виявити, він повинен негайно вжити заходів для зменшення швидкості аж до зупинки транспортного засобу та зіткненням: зіткнення було б неможливим, якщо водій Г.Дронов **належно виконав п.12.3 ПДР, належно загальмував свій Фольксваген Туарег замість агресивного прискорення**, забезпечивши **безпечний проїзд** автомобіля Лексус **через перехрестя** при незмінних інших своїх порушеннях ПДР.

Захистник мотивовано вбачає, що також **шляхом уникнення зіткнення були б дії** водія Г.Дронова:

- проїхавши лінію основного світлофора "А-А" на середині забороняючого рух червоного сигналу світлофору, **зупинив** свій Фольксваген Туарег **раніше, на 3 метра далі від перетину проїзних частин** та від місця зіткнення (**порушив п.8.10 ПДР**, але трохи менше);

чними наслідками.

Оскільки зіткнення є неминучим як на дозволеній швидкості автомобіля Лексус 60 км/год, так й на перевищеній швидкості 65-70-73 км/год, тому визначається відсутність причинно-наслідкового зв'язку між незначним перевищенням водієм О.Зайцевою дозволеної швидкості за п.12.4 ПДР, що й доводить, що визначення експертами винності підсудної О. Зайцевої в частині порушення п.12.4 ПДР є хибним по суті.

Єдиною можливістю уникнути зіткнення діями водія О.Зайцевої - скористатись правом п.2.14.Е ПДР Водій має право: відступати від вимог законодавства в умовах дії непереборної сили або коли іншими засобами неможливо запобігти власній загибелі чи каліцтву громадян, умисно порушити обов'язок екстреного гальмування за п.12.3 ПДР та для уникнення зіткнення, щоб Лексус екстрено не гальмував та замість цього екстрено прискорився, приїхав у місце зіткнення на 5 метрів і на 0,25 секунди раніше та безпечно "проскочив", завершив проїзд перехрестя без зіткнення перед Фольксвагеном Туарег під керуванням водія Г. Дронова, який стрімко набирив швидкість на зіткнення.

За розрахунками Захисника, для уникнення зіткнення (для безпечного "проскакування" автомобіля Лексус перед Фольксвагеном Туарег на перехресті) на швидкості перетину стоп-лінії 65 км/год потрібно замість екстреного гальмування 6,9 м/сек² на протязі 0,95 секунди застосувати екстрене прискорення 3 м/сек² на протязі тих же 0,95 секунди, автомобіль Лексус би прихав у місце зіткнення на 5,1 метра раніше, безпечно б "проскочив" перед Фольксвагеном Туарег та зіткнення не відбулося.

Такий єдиний шлях уникнення ДТП діями водія О.Зайцевої можливий тільки за умови екстреного прискорення не менше 0,95 секунди та у випадку виникнення небезпеки для руху, яку водій об'єктивно спроможний виявити від дій водія Г.Дронова за 1,9 секунди до зіткнення через

- почав рух на забороняючий червоний+жовтий сигнал світлофора на 0,25 секунди пізніше (що відповідає запізненню у місце зіткнення на 3 метри), за 2,4 секунди до увімкнення дозволяючого рух зеленого сигналу (порушив п.8.7.3.Є ПДР, але трохи менше);
- Не вичавлював з п'ятилітрового двигуна всі кінські сили для отримання максимального прискорення на забороняючий рух червоний+жовтий сигнал світлофора (не прагнучи досягти у пров. Мечнікова швидкості 100 км/год за 7,4 секунди з початку руху та через 3,58 секунди після проїзду місця зіткнення та у 105 метрах від початку руху);
- На момент увімкнення дозволяючого рух зеленого сигналу світлофора мав незначну швидкість та тільки на зелений сигнал світлофора почав агресивно прискорюватись.

Відсутність будь-якого одного з ВОСЬМИ порушень водієм Г.Дроновим правил безпеки дорожнього руху по п.п.8.10, 8.7.3.Е, 8.7.3.Є, 2.3.Б, 10.1, 16.3, 16.5 і 12.3 ПДР у послідовному ланцюзі подій перед зіткненням, зробило б неможливим зіткнення із трагічними наслідками для пішоходів на тротуарі, тобто порушення безсумнівно мають причинно-наслідковий зв'язок із зіткненням.

1,9 секунди після початку його руху, за які Фольксваген Туарег проїхав перших 7 метрів та при пізнішому виникненні небезпеки для руху від автомобіля Фольксваген Туарег уникнення зіткнення шляхом екстреного прискорення стає неможливим.

Окремому дослідженню підлягає Обвинувачення підсудної О.Зайцевої в частині "діючи необережно, проявила злочинну самовпевненість" за ознаками ч.ч.2 та 3 ст.25 КК України Необережність та її види: Необережність є злочинною самовпевненістю, якщо особа передбачала можливість настання суспільно небезпечних наслідків свого діяння (дії або бездіяльності), але легковажно розраховувала на їх відвернення. Необережність є злочинною недбалістю, якщо особа не передбачала можливості настання суспільно небезпечних наслідків свого діяння (дії або бездіяльності), хоча повинна була і могла їх передбачити.

Оскільки безпека руху забезпечувалась обов'язком водія Г.Дронова за п.п.16.5 та 8.7.3.Є ПДР, водій О.Зайцева мала керуватись п.1.4 ПДР Кожний учасник дорожнього руху має право розраховувати на те, що й інші учасники виконують ці Правила, а тому не мала підстав передбачати, що водій Г.Дронов умисно та усвідомлено почне рух на забороняючий сигнал світлофора, визначеного п.8.7.3.Є ПДР та не виконає обов'язок за п.16.5 ПДР пропускати транспорт, який завершує проїзд перехрестя, а тому у діях водія О.Зайцевої відсутні ознаки ч.ч.2 та 3 ст.25 КК України ... передбачала можливість настання суспільно небезпечних наслідків свого діяння та не передбачала можливості настання суспільно небезпечних наслідків свого діяння ..., хоча повинна була і могла їх передбачити, а тому обвинувачення її у злочинній самовпевненості або злочинній недбалості є хибним.

Досліджуючи виїзд на тротуар некерованого після зіткнення автомобіля Лексус та у наслідок виїзду травмування пішоходів на тротуарі, Захистник вбачає, що жодни-

ми своїми водійськими діями підсудна О.Зайцева не могла перешкодити травмуванню та смерті пішоходів, а тому події після зіткнення мають бути визнані обставинами форс-мажору (дії непереборної сили некерованого руху по інерції двохтонного автомобіля Лексус), що є підставою для застосування ч.5 ст.1187 ЦК України Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки: **Особа, яка здійснює діяльність, що є джерелом підвищеної небезпеки, відповідає за завдану шкоду, якщо вона не доведе, що шкоди було завдано внаслідок непереборної сили або умислу потерпілого у кореспонденції з більш загальними п.3 ч.1 та ч.2 ст.1188 ЦК України Відшкодування шкоди, завданої внаслідок взаємодії кількох джерел підвищеної небезпеки: Шкода, завдана внаслідок взаємодії кількох джерел підвищеної небезпеки, відшкодовується на загальних підставах, а саме: ... за наявності вини всіх осіб, діяльністю яких було завдано шкоди, розмір відшкодування визначається у відповідній частці залежно від обставин, що мають істотне значення. Якщо внаслідок взаємодії джерел підвищеної небезпеки було завдано шкоди іншим особам, особи, які спільно завдали шкоди, зобов'язані її відшкодувати незалежно від їхньої вини.**

На думку Захисника, за відсутності вини підсудної О.Зайцевої у зіткненні, неможливості уникнення зіткнення будь-якими своїми водійськими діями та неможливості перешкодити виїзду некерованого після зіткнення автомобіля Лексус на тротуар, події ДТП для О.Зайцевої мають бути визнані обставинами форс-мажору (дії непереборної сили) із звільненням від цивільної відповідальності відшкодування матеріальної та моральної шкоди потерпілим за положеннями ч.5 ст.1187 ЦК України.

Оскільки відсутня технічна можливість зупинити автомобіль Лексус на перехресті вул. Сумської та пров. Мечнікова з робочим гальмуванням на стоп-лінії з моменту увімкнення жовтого сигналу світлофора на будь-якій швидкості, визначення експертами винності та відповідне обвинувачення підсудної О. Зайцевої в частині порушення п.8.10 ПДР є хибним по суті та в цій частині обвинувачення вона має бути виправданою.

Оскільки виконані всі умови п.8.11 ПДР та водій О.Зайцева отримує право рухатись далі через перехрестя за дозволом спеціального п.8.11 ПДР, визначення експертами

винності та відповідне обвинувачення підсудної О. Зайцевої в частині порушення п.8.11 ПДР є хибним по суті та в цій частині обвинувачення вона має бути виправданою.

Оскільки під час дії спеціального п.8.11 ПДР припиняється (перекривається) дія заборони загальних п.п.8.7.3.Е та 8.7.3.Г ПДР, визначення експертами винності та відповідне обвинувачення підсудної О. Зайцевої в частині порушення п.п.8.7.3.Е та 8.7.3.Г ПДР є хибним по суті та в цій частині обвинувачення вона має бути виправданою.

Оскільки відсутній причинно-наслідковий зв'язок між незначним перевищенням швидкості 65-70-73 км/год і зіткненням та на дозволений швидкості 60 км/год зіткнення є неминучим, визначення експертами винності та відповідне обвинувачення підсудної О. Зайцевої в частині порушення п.12.4 ПДР є хибним по суті та в цій частині обвинувачення вона має бути виправданою.

Оскільки п.2.14.Е ПДР визначає право, а не обов'язок відступати від вимог законодавства в умовах дії непереборної сили або коли іншими засобами неможливо запобігти власній загибелі чи каліцтву громадян, тому водій О.Зайцева не може бути визнана винною в тому, що вона не порушила п.12.3 ПДР та не застосувала екстрене прискорення "повний газ" замість екстреного гальмування для уникнення зіткнення шляхом "проскакування" перед автомобілем Фольксваген Туарег.

Оскільки у діях водія О.Зайцевої відсутні ознаки ч.ч.2 та 3 ст.25 КК України ... передбачала можливість настання суспільно небезпечних наслідків свого діяння та не передбачала можливості настання суспільно небезпечних наслідків свого діяння ..., хоча повинна була і могла їх передбачити, а тому обвинувачення її у злочинній самовпевненості або злочинній недбалості є хибним по суті та в цій частині обвинувачення вона має бути виправданою.

За відсутності вини підсудної О.Зайцевої у зіткненні, неможливості уникнення зіткнення будь-якими своїми водійськими діями та неможливості перешкодити виїзду некерованого після зіткнення автомобіля Лексус на тротуар, події ДТП для О.Зайцевої мають бути визнані обставинами форс-мажору (дії непереборної сили), підсудна О.Зайцева має бути звільнена від кримінальної відповідальності із одночасним звільненням від цивільної відповідальності відшкодування матеріальної та моральної шкоди потерпілим за положеннями ч.5 ст.1187 ЦК України.

З досліджених по справі доказів та обставин вбачається наявність причинно-наслідкового зв'язку між порушенням водієм Г.Дроновим восьми п.п.8.10, 8.7.3.Е, 8.7.3.Є, 2.3.Б, 10.1, 16.3, 16.5 і 12.3 ПДР у послідовному ланцюзі подій перед зіткненням.

Якщо водій Г.Дронов не порушив хоча б один із визначених восьми пунктів ПДР, він би розірвав ланцюг подій, що призвели до катастрофи, зіткнення б не відбулося та пішоходи на тротуарі залишились живими.

Останніми у часі були порушення п.п.16.3, 16.5 і 12.3 ПДР, які безпосередньо призвели до невідворотного зіткнення.

Умисним, усвідомленим та таким, що не відповідає ознакам ч.1 ст.25 КК України *Необережність та її види: Необережність поділяється на злочинну самовпевненість та злочинну недбалість*, є порушення п.8.7.3.Є ПДР, оскільки водій Г.Дронов приймав рішення почати рух на червоний+жовтий сигнал світлофору, безсумнівно усвідомлюючи, що червоний+жовтий сигнал світлофора забороняє рух за безпековими правилами ПДР (Захистник відкидає слушне припущення, що водій Г.Дронов придбав собі водійське посвідчення, але йому не відомо про існування Правил дорожнього руху, обов'язковості їх виконання, у наслідок чого він "їздить як всі", порушуючи ПДР).

При дослідженні ступеня вини водія Г.Дронова та призначення йому покарання Суд має дослідити окремо та у сукупності порушення восьми п.п.8.10, 8.7.3.Е, 8.7.3.Є, 2.3.Б, 10.1, 16.3, 16.5 і 12.3 ПДР, при цьому порушення безпекового п.8.7.3.Є ПДР було умисним та усвідомленим наміром порушити Правила дорожнього руху України, та принципову обставину, що тільки водій Г.Дронов міг своїми діями уникнути зіткнення, у кінець-кінців застосовувавши екстрене гальмування за своїм обов'язком п.12.3 ПДР.

ПІДСУМОК: причини зіткнення

Водій О.Зайцева могла уникнути ДТП, тільки замінивши екстрене гальмування не менше аніж за 1 секунду до зіткнення (при виникненні небезпеки від дій водія Г.Дронова не менше за 2 секунди, за 40 метрів до зіткнення та 16,5 метра до стоп-лінії) на екстрене прискорення "повний газ" за ту ж 1 секунду та "проскочити" перед автомобілем Фольксваген Туарег на перехресті.

Заміни екстреного гальмування на екстрене прискорення на протязі 0,9 секунди до зіткнення вже не вистачає уникнення ДТП.

Для уникнення зіткнення екстреним гальмуванням, пропустивши "проскакуючий" Туарег перед собою (зупинившись за 2,5 метра до місця зіткнення), водій О.Зайцева повинна була екстрено гальмувати на протязі 2,62 секунди з уповільненням 6,9 м/сек² з початкової швидкості 65 км/год (почавши гальмування за 2,74 сек до моменту зіткнення) для зупинки за 2,5 метра від місця зіткнення та пропуску автомобіля Фольксваген Туарег, тобто з моменту виникнення небезпеки від дій водія Г.Дронова, який керував автомобілем Фольксваген Туарег, за 3,74 секунди до зіткнення і ще до початку руху автомобіля Фольксваген Туарег - тому підстав для екстреного гальмування у водія О.Зайцевої на той момент ще не було, оскільки автомобіль Фольксваген Туарег у той час ще був нерухомий та не створював видимої (упізнаваної) небезпеки для подальшого руху водія О.Зайцевої через перехрестя за дозволом п.8.11 ПДР.

При виникненні небезпеки для руху після 3,74 секунди до зіткнення вже не було технічної можливості зупинитися з екстре-

Водій Г.Дронов міг уникнути зіткнення, було досить тільки відпустити педаль газу за 1,3 секунди перед зіткненням, але він цього не зробив,

або

за 1 секунду до зіткнення (вже після увімкнення зеленого сигналу світлофора) відпустити педаль газу та екстрено гальмувати 0,5 секунди за обов'язком п.12.3 ПДР, але він цього також не зробив.

Цим водій Г.Дронов б виконав свій обов'язок за п.16.5 ПДР пропустити автомобіль Лексус, який закінчував проїзд через перехрестя за дозволом п.8.11 ПДР, в місці визначеному п.16.3 ПДР шляхом виконання обов'язку за п.12.3 ПДР.

Також для уникнення зіткнення було б досить заїхати за світлофор (на перехрестя) на 3 метри менше,

або

почати рух на забороняючий червоний+жовтий сигнал світлофора на 0,25 секунди пізніше

або

розганятися з меншим прискоренням 3,25 м/сек² замість фактичного 3,67 м/сек² в реалі, приїхавши в точку зіткнення на 3 метри пізніше.

Підводячи підсумок Захистник вбачає, що водій Г.Дронов мав технічну можливість уникнути зіткнення шляхом екстреного гальмування у виконання обов'язку за п.12.3 ПДР, але він цього не зробив, що має бути оцінено Судом при визначенні

<u>ним гальмуванням для пропуску</u> Фольксвагену Туарег та <u>уникнення зіткнення</u>, тому <u>зіткнення стає невідворотним</u>. Підводячи підсумок Захистник вбачає, що водій О.Зайцева <u>не мала технічної можливості уникнути зіткнення шляхом екстреного гальмування</u> за браком часу та браком відстані, що має бути <u>оцінено Судом при визначенні ступеня її вини</u>.	<u>ступеня його вини</u>.
Водій О.Зайцева могла <u>уникнути зіткнення</u> тільки <u>застосувавши екстрене прискорення замість екстреного гальмування тривалістю</u> не менше <u>1 секунди в порушення п.12.3 ПДР</u> ("<u>проскочити</u>" перед автомобілем Фольксваген Туарег) на підставі права, визначеного <u>п.2.14.Е ПДР</u>, який кореспондує з ознакою <u>ст.37 КК України Крайня необхідність</u>. Підстав для <u>екстреного гальмування</u>, що б <u>пропустити</u> автомобіль Фольксваген Туарег <u>перед собою, не було через відсутність небезпеки для руху</u> від водія Г.Дронова, який був <u>зобов'язаний</u> і <u>мав можливість виконати п.16.5 ПДР</u> за 2,53 секунди до включення свого зеленого сигналу, коли водій Г.Дронов був зобов'язаний стояти на заборонний червоний + жовтий сигнал світлофора. Водій Г.Дронов міг <u>уникнути зіткнення відпустивши педаль газу</u> і припинивши прискорення <u>за 1,3 секунди до зіткнення</u> під час забороняючого червоного+жовтого сигналу світлофора, <u>пропустити автомобіль Лексус перед собою</u>. Водій Г.Дронов міг <u>уникнути зіткнення відпустивши педаль газу</u> з припиненням прискорення <u>за 1 секунду</u> до зіткнення і <u>застосувавши екстрене гальмування за 0,5 секунди</u> до зіткнення під час дозволяючого зеленого сигналу світлофору, належно виконавши свій обов'язок за <u>п.16.5 ПДР</u> та <u>пропустити автомобіль Лексус перед собою</u>.	
ПІДСУМОК: можливі <u>шляхи уникнення зіткнення, які не були застосовані</u>	
Водій О.Зайцева мала потенційну технічну можливість уникнути ДТП виключно <u>тільки шляхом порушення п.12.3 ПДР з ризиком погіршити ситуацію</u>, якщо <u>збільшення швидкості</u> (при наявності запасу часу на прискорення) <u>не вистачило для "проскакування"</u> перед автомобілем Фольксваген Туарег, в результаті зіткнення автомобіль Фольксваген Туарег так само б <u>виштовхнув автомобіль Лексус на тротуар на пішоходів</u>, але з істотно більшою швидкістю як наслідок прискорення, ніж було в реалі. Такі дії водія О.Зайцевої були б невиправданим ризиком <u>погіршити дорожню ситуацію</u> і <u>стати безпосередньо винною у ДТП за ознакою порушення п.12.3 ПДР</u>, який вона <u>належно виконала у реалі, за-</u>	Водій Г.Дронов <u>мав технічну можливість уникнути ДТП належно виконавши п.16.5 і 12.3 ПДР</u> Саме порушення водієм Г.Дроновим безпекових правил ПДР й призвело до зіткнення, що має бути <u>досліджено та оцінено Судом при визначенні ступеня вини</u> підсудного Г.Дронова.

стосувавши перед зіткненням екстрене гальмування, не зважаючи на те, що таким шляхом застосування екстреного гальмування уникнути зіткнення було технічно неможливо.

Водій О.Зайцева не мала технічної можливості своїми діями уникнути зіткнення та не порушувала безпекових правил ПДР у причинно-наслідковому зв'язку із зіткненням, що має бути досліджено та оцінено Судом при визначенні ступеня вини підсудної О.Зайцевої.

Водій О.Зайцева, після прийняття свого рішення на момент початку видимості жовтого сигналу на основному світлофорі рухатися далі через перехрестя за дозволом спеціального п.8.11 ПДР, вже не мала технічної можливості уникнути зіткнення будь-якими своїми діями з моменту виникнення об'єктивно обумовленої небезпеки від початку руху водія Г.Дронова на забороняючий червоний+жовтий сигнал світлофору без наміру пропускати автомобіль Лексус за обов'язком п.16.5 ПДР.

До створення водієм Г.Дроновим безпосередньої небезпеки для руху, у водія О.Зайцевої не було підстав по ПДР для реагування на автомобіль Фольксваген Туарег для уникнення можливої загрози для зіткнення оскільки вона користувалась своїм правом п.1.4 ПДР *Кожний учасник дорожнього руху має право розраховувати на те, що й інші учасники виконують ці Правила*, надалі зіткнення зразу ж стало невідворотним у наслідок водійських дій підсудного Г.Дронова.

Перевищення водієм О.Зайцевою швидкості +5 (65) км/год не має причинно-наслідкового зв'язку із зіткненням, оскільки на дозволений швидкості 60 км/год у водія О.Зайцевої не було технічної можливості уникнути зіткнення однаково як на дозволений швидкості 60 км/год так й на перевищеній швидкості.

Водій Г.Дронов міг уникнути зіткнення:

- не проїжджати свій основний світлофор праворуч на середині забороняючого рух червоного сигналу та належно зупинитись на лінії світлофору за п.8.10 ПДР;
- заїхати на меншу відстань за лінію світлофора;
- не починати рух по перехрестю на забороняючий червоний+жовтий сигнал світлофора;
- належним чином контролювати дорожню обстановку та виконати обов'язок п.16.5 ПДР пропустити автомобіль Лексус, зупинившись перед перетином проїзних частин перехрестя за п.16.3 ПДР на свій зелений сигнал світлофору;
- відпустити педаль газу і екстрено гальмувати останні 0,5 секунди за обов'язком п.12.3 ПДР (якщо водій Г.Дронов хоча б раз подивився праворуч та побачив автомобіль Лексус, який продовжував та завершував проїзд перехрестя за дозволом п.8.11 ПДР);

У водія Г.Дронова, та тільки у нього, була технічна можливість уникнути зіткнення шляхом належного виконання п.п.8.10, 8.7.3.Е, 8.7.3.Є, 2.3.Б, 10.1, 16.3, 16.5 і 12.3 ПДР.

Підводячи підсумки аналізу можливості уникнути зіткнення, Захистник вбачає наступне.

Основною причиною зіткнення є агресивний розгін водія Г.Дронова по перехрестю з **максимальним технічним прискоренням "педаль газу в підлогу"** під час **забороняючого рух червоного+жовтого сигналу світлофора** за визначенням **п.8.7.3.Є** ПДР, що **призвело до несподіваного** для водія О.Зайцевої **виїзду** автомобіля Фольксваген Туарег в смугу її руху за ознакою **Небезпека для руху: поява рухомого об'єкта, який наближається до смуги руху транспортного засобу чи перетинає її**, коли **часу і технічної можливості застосувати екстрене гальмування за п.12.3** ПДР у водія О.Зайцевої **вже не було**.

Другою **основною причиною зіткнення є невиконання** водієм Г.Дроновим **свого обов'язку** за **п.п.16.5 і 16.3** ПДР **пропустити** водія О.Зайцеву, **яка продовжувала і завершувала проїзд перехрестя за дозволом п.8.11** ПДР.

Третьою **основною причиною зіткнення є невиконання** водієм Г.Дроновим свого **обов'язку екстреного гальмування** за **п.12.3** ПДР при виникненні *Небезпеки для руху - поява рухомого об'єкта, який наближається до смуги руху транспортного засобу чи перетинає її* від автомобіля Лексус, **якого він не помітив**, оскільки ймовірно **не контролював дорожню обстановку** в правому секторі свого руху.

Четвертою **основною причиною зіткнення є відсутність належного контролю** водієм Г.Дроновим дорожньої обстановки, **передбаченого обов'язками п.п.2.3.Б, 10.1 і 12.3** ПДР, що **призвело до втрати** водієм Г.Дроновим **орієнтування в дорожній обстановці** та, як наслідок, **призвело до неправильних водійських дій**, які й стали **причиною** цього ДТП із трагічними наслідками для пішоходів на тротуарі.

Додатковою причиною зіткнення є проїзд водієм Г.Дроновим **основного світлофора на забороняючий рух червоний сигнал** в порушення **п.п.8.10 і 8.7.3.Е** ПДР

Отже водій Г.Дронов має **вісім одночасно-послідовних порушень Правил дорожнього руху**, причино-наслідково пов'язаних з зіткненням та які **мають ознаки порушення безпеки руху**.

З іншого боку, **дії** водія О.Зайцевої **повністю знаходяться в правовому полі дозволу руху далі через перехрестя** (за умови **технічної неможливості зупинки** на стоп-лінії з робочим гальмуванням) за **п.8.11** ПДР на **жовтий**, а далі на **червоний сигнали світлофора**.

Водій О.Зайцева **належно контролювала дорожню обстановку, оцінювала спочатку безпеку** свого проїзду перехрестя, а потім **виникнення небезпеки від несподіваних дій** водія Г.Дронова в порушення ПДР, **належно реагувала на небезпеку екстреним гальмуванням** за **п.12.3** ПДР, але **уникнути зіткнення вже було технічно неможливо через брак часу і відстані** для гальмування.

Незначне перевищення швидкості автомобіля Лексус +5 (65) км/год було наслідком маневру випередження червоної Мазди на середині площі Конституції та **не має причино-наслідкового зв'язку із зіткненням**, оскільки на **дозволеній швидкості 60 км/год зіткнення було** таким же **неминучим в наліпок дій** водія Г.Дронова.